

INHOUD

Economie 2

- Fiscaliteit: geen woorden, maar daden!
- “Groene” banen: de krachtlijnen van de sociale gesprekspartners

Ondernemingen 3

- Raad van State vernietigt KB gezondheidstoezicht op stagiairs
- Levensgevaarlijke containers

Sociaal beleid 4

- Onze sociale zekerheid: een kas zonder bodem?

Sociale ombuds 5

- Stakingsrecht: het arrest «INBEV» van het Hof van Beroep te Luik

Echo regio's 5-7

- Activering zoekgedrag: weerslag van de RVA-sancties op OCMW's
- Werkervaring voor jongeren
- Convenanten: positieve evolutie in 2008 maar gebrek aan transparantie

Europa & Internationaal 8

- Promoten internationale kaderakkoorden duurzame ontwikkeling?
- Het Russell Tribunaal over Palestina

Onze sociale zekerheid opnieuw in de picture

Rechtse politici en commentatoren roepen de stijging van de uitgaven van de sociale zekerheid en van de alternatieve financiering vanuit de overheidsmiddelen, uit tot dé oorzaak van de begrotingstekorten bij de federale overheid.

Het is ronduit verbazingwekkend om dergelijke negatieve beeldvorming te zien ontstaan en zelfs te zien domineren in de media.

Plots is geen sprake meer over de oorzaken van deze crisis: de speculaties van de banken en de winsthonger van vele ceo's.

In hun commentaren storen velen zich ook niet aan de objectieve cijfers. De oorzaak van de enorme budgettaire tekorten ligt immers niet bij de “ontsporing” van de sociale uitgaven.

Tot net vóór de crisis gingen de uitgaven voor sociale zekerheid voor de werknemers in dalende lijn: van 16,2% bpb in 1980 naar 15,5% in de volgende decennia en in 2008, net vóór de crisis. De uitgaven voor sociale uitkeringen en pensioenen waren zelfs gedaald van 12,7 naar 10,6%.

Het is door de crisis dat onze sociale zekerheid zwaar deficitair is geworden. De inkomsten uit sociale bijdragen daalden sterk, de uitgaven voor werkloosheid stegen.

Dit deficit zullen we nog jaren meeslepen. Het zal immers zeer lang duren vooraleer de vermindering van de tewerkstelling opnieuw zal goed gemaakt zijn.

Voor 2010 en 2011 past de overheid bij. Dat kon minister van Sociale Zaken Onkelinx bekomen.

Maar voor 2012 en de volgende jaren, na de federale verkiezingen, wordt nog een tekort van zo'n 4 miljard euro voorzien. En dat is maar een deeltje van het totale tekort van de federale overheid, dat 20 miljard bedraagt. Dit is een veelvoud van de besparingen van de jaren'80 of van het globaal plans (1993).

Liberaal politici en werkgevers willen de tekorten volledig wegwerken door besparingen op de sociale uitgaven en de publieke sector. Dit kan alleen door een sociaal bloedbad. De verantwoordelijken voor deze crisis zetten ze uit de wind: geen nieuwe “lasten” voor bedrijven of grote vermogens.

De federale verkiezingen volgend jaar zullen dan ook bepalend zijn voor het behoud van ons sociaal stelsel. Ondertussen zullen we overal de waarheid moeten vertellen over onze sociale zekerheid (de uitgaven gingen in werkelijkheid in dalende lijn), en de mensen moeten vragen of ze ons systeem willen inruilen voor een Amerikaans model, waar alleen de rijken voldoende verzekerd zijn.

Overgang naar een koolstofarme economie: de minister wacht de aanbevelingen van de sociale gesprekspartners af

In het kader van het toekomstige Belgische EU-voorzitterschap wil Paul MAGNETTE, Minister van Klimaat en Energie, diverse instanties raadplegen over de voortzetting van een duurzaam energiebeleid.

De minister vroeg het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) om een advies over de energiearmoede in een context van liberalisering en economische crisis, over het invoeren (op grote schaal) van elektrische voertuigen, over de impact op de werkgelegenheid van de energie- en klimaatbeleidslijnen tegen 2050.

Vandaag richt de minister een gelijkaardige vraag aan de CRB (Centrale Raad voor het Bedrijfsleven), waarin ook de vakbonden zetelen. Hij vraagt de sociale gesprekspartners een aantal aanbevelingen voor acties in het kader van het 'Advies betreffende de thematiek van de groene jobs' (cfr. artikel 'green jobs'). Hij verwacht ook dat de CRB de nadruk legt op de gevolgen van de crisis en van de liberalisering voor de meest kwetsbare bevolkingsgroep.

Gezien het belang van deze thema's – namelijk de mislukking van de liberalisering van de energiesector, de notie 'energiearmoede' en de sociale impact van de onvermijdelijke overgang naar een koolstofarme economie - is het dan ook van fundamenteel belang om er de sociale gesprekspartners nauw bij te betrekken .

Een eerste vergadering hierover vindt plaats op 12 maart in de CRB.

Fiscaliteit: geen woorden, maar daden!

Het Financieel Actie Netwerk (FAN) en HRJF (Réseau pour la justice fiscale) waarvan het ABVV deel uitmaakt, hebben een gemeenschappelijke brief gericht aan meerdere leden van de federale regering met het verzoek om een duidelijk en sterk politiek engagement in de strijd tegen de fiscale fraude.

In dit schrijven vragen wij dat:

- de aanbevelingen van de Parlementaire Commissie inzake fiscale fraude uitgevoerd worden;
- bij het uitvoeren van deze aanbevelingen, de verantwoordelijkheid van elke medespeler (administratief en ministerieel niveau) gepreciseerd wordt;
- de parlementaire opvolgingscommissie de opdracht van de verantwoordelijken van de betrokken administratieve diensten preciseerd en nagaat hoever de uitvoering van de parlementaire aanbevelingen gevorderd is;
- de opvolgingscommissie, samen met de betrokken departementen en met het Rekenhof, een halfjaarlijks opvolgingsrapport opstelt;
- om de fiscale paradisijsen aan te pakken, de HRF (Hoge Raad van Financiën) een

vraag tot rapport zou krijgen om een Europese vergelijking te maken en om na te kijken of België de aanbevelingen van de G20 opgevolgd heeft (m.b.t. hogere inhouding aan de bron op intresten, dividenden die in fiscale paradisijsen gestort worden) en van de OESO (m.b.t. de verplichtingen inzake transfer pricing).

De Kamer van Volksvertegenwoordigers keurde 108 aanbevelingen inzake strijd tegen de fiscale fraude goed. Een belangrijke politieke daad waardoor, in deze crisistijd, op een aantal belangrijke kwesties een democratisch antwoord kan worden gegeven.

De aanbevelingen kunnen niet alleen zorgen voor een mogelijke stijging van de belastinginkomsten, ze bieden ook een niet te missen kans om tegemoet te komen aan de bezorgdheden van de bevolking én aan de vakbondseisen voor een daadwerkelijke strijd tegen de fiscale fraude en voor een billijke en efficiënte belastingheffing.

christophe.quintard@abvv.be
(02 506 82 75)

"Groene" banen: de krachtlijnen van de sociale gesprekspartners

Na meer dan een jaar discussiëren leggen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) en de Nationale Arbeidsraad (NAR) de laatste hand aan een eenparig advies over groene banen.

Het ABVV is voorstander van een ruime definitie van het begrip "groene baan", namelijk "een begrip dat alle nieuwe banen in een sector omvat waarvan de ecologische voetafdruk kleiner is dan het gemiddelde, die een, ook al is het maar marginale bijdrage levert aan de verbetering van de algemene prestaties. In plaats van bestaande jobs door totaal verschillende groene banen te vervangen, is het de inhoud van het werk, de manier waarop men werkt en de vaardigheden van de werknemers die veranderd zullen moeten worden"⁽¹⁾.

De hele filosofie van het advies wordt samengevat in paragraaf 8 waarin gesteld wordt dat "beide Raden onderstrepen dat een dergelijke evolutie, wil ze echt succesvol zijn, enerzijds het bestaan van economisch competitieve ondernemingen, en anderzijds een sociaal rechtvaardige transitie veronderstelt. Pas

als de ondernemingen competitief zijn en kunnen werken in het kader van een gezonde internationale concurrentie, zullen ze in staat zijn hun onontbeerlijke ecologische overgang tot een goed einde te brengen. Bovendien zal deze overgang pas sociaal aanvaardbaar zijn, als de werknemers zich tegelijkertijd in het kader van onze bestaande sociale bescherming correct kunnen voorbereiden op de door de schone technologieën en procedés vereiste professionele veranderingen".

Geen overeenstemming kon worden bereikt over het gevolg dat gegeven moet worden aan de werkzaamheden van deze subcommissie om de grote principes van het advies in concrete voorstellen om te zetten.

De "Green Jobs" zullen trouwens één van de krachtlijnen van het Belgisch voorzitterschap worden. Wedden dat we opnieuw over het onderwerp met de werkgevers zullen moeten onderhandelen.

sebastien.storme@abvv.be
(02 506 83 81)

⁽¹⁾ «Green Jobs: Towards Decent Work in a Sustainable, Low-Carbon World». Gezamenlijk rapport van de UNPE, de IAO, de Internationale Werkgeversorganisatie en het IVV, 2008

Raad van State vernietigt KB gezondheidstoezicht op stagiairs

Dit koninklijk besluit bepaalt dat de leerling-stagiair vóór de eerste toewijzing van taken bij een stagegever altijd aan een medisch onderzoek onderworpen moet worden. Zoniet kan hij zijn stage niet aanvatten (of verderzetten). Het KB stelt ook dat elk type van gezondheidstoezicht wordt uitgevoerd door het departement of de afdeling belast met het medisch toezicht van de interne of externe dienst voor preventie en bescherming op het werk van de werkgever.

Scholen (of scholengemeenschappen) mogen dat gezondheidstoezicht zelf organiseren. In dat geval is de jaarlijkse bijdrage voor de bevoegde dienst voor preventie en bescherming op het werk gelijk aan 1/3de van het tarief dat geldt voor een "gewone" werknemer. De kostprijs valt bovendien ten laste van het Fonds voor de Beroepsziekten.

Tegen deze regeling werd beroep aangetekend door COPREV, de vereniging van Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het werk. De Raad van State gaf haar op 14 december 2009 gelijk. Als reden wordt aangehaald dat het niet gerechtvaardigd is dat Externe Diensten

anders behandeld worden naar gelang de diensten die zij verrichten betrekking hebben op stagiairs, dan wel op gewone werknemers.

Gevolgen

Bij het afsluiten van de redactie van dit artikel had de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg ons nog geen ontwerp van koninklijk besluit voorgelegd om een nieuwe regeling uit te werken. Dit dossier moet dus aandachtig verder opgevolgd worden.

Zeker tegen september 2010 moet een nieuwe wettelijke regeling zijn uitgewerkt die rekening houdt met de standpunten van alle betrokken partijen. Onze bekommernis daarbij is dubbel: leerling-stagiairs hebben recht op dezelfde bescherming van hun gezondheid als alle andere werknemers, maar er moet vermeden worden dat werkgevers geen stageplaatsen meer zouden aanbieden omdat zij de kosten voor dat preventief gezondheidstoezicht niet willen dragen.

Wordt vervolgd.

francois.philips@abvv.be
(02 506 82 60)

Levensgevaarlijke containers

De BTB, de transportcentrale van het ABVV, heeft een studiedag georganiseerd in het verlengstuk van de alarmkreet die de Nederlandse vakbond FNV geslaakt had op het congres van de ITF, de internationale transportarbeidersvakbond.

Tal van containers van over de hele wereld komen in onze havens aan en één op vijf bevat giftige gassen die speciaal gebruikt worden om ongedierte, insecten of schimmels te vernietigen. Giftige gassen ontsnappen uit de vervoerde producten of uit de verpakkingen. Maar 95% van deze containers bevatten nagenoeg geen labels die wijzen op de aanwezigheid van dergelijke gassen.

De werknemers die het grootste gevaar lopen, zijn de dokwerkers en de truckers die de containers (die niet noodzakelijk in de havens geopend worden) vervoeren en lossen. De containers worden vaak onmiddellijk op een vrachtwagen geladen die ze dan vervoeren naar hun uiteindelijke bestemming. De werknemers die de producten lossen, hebben niet de ervaring van de dokwerkers en worden niet op de hoogte gebracht van de gevaren die ze lopen. Dat is des te erger

omdat bepaalde giftige stoffen, zoals methylbromide, reukloos zijn. Weinig arbeiders zijn zich dan ook bewust van de gevaren van deze gassen. Ze kunnen huidirritaties en irritatie van de luchtwegen, rinitis, duizeligheid, hoofdpijn en in ergere gevallen onherstelbare schade aan het centrale en het perifere zenuwstelsel (zoals geheugenstoornissen) en zelfs kanker veroorzaken. Ze zijn in bepaalde gevallen ook dodelijk.

Als er geen vooruitgang geboekt wordt, dreigen over tien jaar 100.000 werknemers aan ziekten te lijden als gevolg van blootstelling aan chemische producten.

Het ABVV heeft de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk over dit ernstige probleem geïnterpelleerd. Voor meer info verwijzen we naar onze website www.abvv.be en ook naar het februari-nummer van De Nieuwe Werker.

Tot slot wijzen we er nog op dat er ook en vooral op Europees vlak dringend opgetreden moet worden. Maatregelen in één enkel land zullen alleen maar het probleem naar de buurlanden verplaatsen.

bruno.melckmans@abvv.be
(02 506 82 64)

Infocyclus 'welzijn op het werk'

Geïnspireerd door het succes van de studievoormiddag die we vorig jaar organiseerden rond CAO 100, en al ter voorbereiding van de volgende sociale verkiezingen, organiseert het ABVV in 2010-2011 een infocyclus over "welzijn op het werk". Tot de doelgroep rekenen we secretarissen en delegees, maar ook vormingswerkers van centrales en gewesten, en medewerkers van de diensten ondernemingen. We zullen ook een aantal mensen uitnodigen die buiten onze organisatie werken rond welzijn op het werk (preventieadviseurs, Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het werk, opleidingsinstituten...).

Als onderwerp voor de eerste bijeenkomst - die zal plaatsvinden begin oktober, hebben we gekozen om te werken rond de stand van zaken van de codificatie van de reglementering welzijn op het werk, geïllustreerd aan de hand van drie concrete ontwerpen van koninklijk besluit, die momenteel in bespreking zijn in de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk, en wellicht in oktober gepubliceerd zijn als onderdeel van de Codex. Elk programmaonderdeel zal worden ingeleid door een "case" studie (een delegee of vakbondssecretaris schetst wat het probleem is), met daarna de uiteenzetting door de spreker, gevolgd door een vraag- en antwoordronde.

Wil je meer informatie, of heb je suggesties voor de 2de en 3de bijeenkomst, die zullen plaats vinden in maart en oktober 2011?

*Contact:
francois.philips@abvv.be
(02 506 82 60).*

Hoe ervaren Europeanen het sociaal klimaat?

De Europese Commissie hield een enquête onder de bevolking. Er werd gevraagd naar de mening de professionele, financiële en economische situatie, en over de sociale bescherming.

Slechts bij één vraag staat ons land op kop: De Belgen zijn het meest tevreden over hun gezondheidszorgen: 93 % is tevreden, tegenover 64 % in de Europese Unie. 14 % zegt wel dat de gezondheidszorgen er de laatste vijf jaar op achteruit gingen.

Bijna de helft van de Europeanen beoordeelt de pensioenvoorzieningen als slecht. 61 % van de ondervraagde Belgen echter is tevreden met de Belgische pensioenen.

Nog opvallend is dat 35 % van de Europeanen hun professionele situatie als slecht of zeer slecht ervaren. Vrouwen ervaren die situatie nog slechter. Laaggeschoolden, werklozen en gepensioneerden zijn nog negatiever.

We stellen een zelfde teneur vast wat betreft de financiële situatie: door 32 % wordt deze als slecht of zeer slecht ervaren. Werklozen noteren hier het slechtste resultaat. Slechts 28 % van hen ervaart hun financiële situatie als goed.

Wel eigenaardig dan vast te stellen dat 62 % van de Belgen zegt dat de werkloosheidsuitkeringen goed zijn. 54 % denkt de werkloosheidsuitkeringen achteruit zullen gaan de volgende 12 maanden.

Een andere vraag betrof de kwaliteit van de openbare diensten: 52 % van de Europeanen vinden dat deze slecht draaien. In België is 58 % positief over de werking van de openbare diensten. 17 % denkt bovendien de kwaliteit het komende jaar nog zal verbeteren.

Onze sociale zekerheid: een kas zonder bodem?

Uitgaven in % bbp	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2010
Sociale uitkeringen	12,7	13,3	11,5	11,6	10,6	11,6	10,6	11,6
Gezondheidsuitgaven	3,5	3,8	4,0	4,6	4,8	5,3	5,3	6,1
Totaal	16,2	17,1	15,5	16,2	15,4	16,9	15,5	17,8

Ondanks alles wat rechtse commentatoren schrijven en vertellen: het deel van onze rijkdom dat we uitgeven aan sociale zekerheidsuitgaven van het werknemersstelsel is niet gestegen, maar gedaald! Het is slechts door de crisis dat ze opnieuw stegen en we een deficit hebben.

Legt de staat dan toch niet meer bij?

Op het eerste gezicht wel: de sociale zekerheid ontvangt vandaag al zo'n 12 miljard euro aan alternatieve financiering.

Wie dieper graaft, merkt echter dat de federale overheid minder bijlegt aan de sociale zekerheid dan ooit tevoren (sinds WO II betaalde de overheid ca 25%).

Begin jaren '90, na de petroleumcrisis, haalt DEHAENE een "truc" uit:

- **De staatstoelage** aan de sociale zekerheid wordt geblokkeerd op het nominaal bedrag van 192 miljard BEF. **Vandaag bedraagt de eigenlijke staatssteun aan het werknemersstelsel slechts 6 miljard euro, wat minder is dan 10% van de totale uitgaven, en minder dan 2% bbp.**
- Om de aldus ontstane tekorten in de sociale zekerheid te dekken, werd **"de alternatieve financiering"** uitgevonden. Er werden hogere accijnzen ingevoerd, een algemene crisisbijdrage, een verhoging van belastingen op roerende en onroerende vermogens... Sedert 1995 wordt dit alles omgezet in een percentage van de BTW-ontvangsten.

Alhoewel een groot deel van deze "alternatieve" inkomsten door de werkende bevolking opgehoest werd, gaf deze operatie toch de schijn dat de regering steeds meer bijlegde voor die alternatieve financiering.

Tegelijk ging de regering echter ook steeds meer facturen, die zij tot dan zelf betaalde, doorschuiven naar de sociale zekerheid.

Het astronomische bedrag van 12 miljard euro alternatieve financiering dat vandaag bestaat, en waarop iedereen zich blind staart, is in feite amper voldoende om de kosten te dekken die doorgeschoven werden naar het werknemersstelsel.

Waarvoor dient die alternatieve financiering immers in realiteit?

- Compensatie van 6,2 miljard euro bijdrageverlagingen: 5,5 miljard vermindering van patronale bijdragen, en 700 miljoen aan vermindering van persoonlijke bijdragen voor lage lonen (de "werkbonus").
- Ook de financiering van de groei van de gezondheidsuitgaven kost meer dan 4 miljard euro aan alternatieve financiering. Vanaf 1/1/2008 werd de gezondheidszorg immers universeel: alle Belgen hebben voortaan tot in de kleinste details recht op dezelfde wettelijke gezondheidsverzekering. Maar de factuur blijft nog altijd voor 91% door de loontrekkenden betaald.
- Officiële compensaties voor andere uitgaven die naar de sociale zekerheid geschoven werden. Het gaat om iets meer dan 1 miljard euro: de dienstencheques (650 miljoen), de tewerkstellingscellen, de PWA's, de startbaanovereenkomsten voor de openbare sector, de veiligheidscontracten voor de gemeenten, het Betaald Educatief Verlof, de hervorming van de politiezones, enz.
- Een klein restbedrag dat onvoldoende is om de rest van de doorgeschoven facturen te betalen.

Uiteindelijk schiet er nog amper 2 miljard euro aan alternatieve financiering over die officieel niet dient om nieuwe uitgaven te compenseren. Maar in de praktijk worden heel wat uitgaven, die men ten laste legde van de sociale zekerheid, ook niet of slechts zeer gedeeltelijk gecompenseerd: loopbaanonderbreking en tijdskrediet (+800 miljoen euro), de dienstencheques (waarvoor we 350 miljoen euro te weinig krijgen), de "activering" (= behoud werkloosheidsuitkering tijdens tewerkstelling 280 miljoen euro), enz.

De alternatieve financiering is dus in feite geen overheidssteun aan het werknemersstelsel, maar integendeel een (te kleine) compensatie voor onkosten die afgeschoven werden op de sociale zekerheid.

jef.maes@abvv.be (02 506 82 51)

Stakingsrecht : het arrest «INBEV» van het Hof van Beroep te Luik

In het kader van het conflict bij INBEV, heeft de Rechtbank van eerste aanleg van Luik geweigerd in te gaan op het verzoek van de werkgevers om de zogenaamde "feitelijkheden" (toegang tot het bedrijf belemmeren...) te doen ophouden aan de hand van een procedure eenzijdig verzoekschrift.

De werkgever is dan in beroep gegaan bij het Hof van Luik dat (op 14 januari 2010) de beslissing van de eerste rechter bevestigde in een uitgebreid gemotiveerd arrest. Hieruit blijkt dat een klassieke tegensprekelijke procedure (dus in aanwezigheid van beide, bij het conflict betrokken, partijen) mogelijk was (de syndicale partij was gekend) en de staking voorspelbaar was (vakbondsvergaderingen waarop een beslissing werd genomen). Volgens het Hof was de actie van de stakers gewettigd en in verhouding tot het conflict. Het Hof herinnert er ook aan dat de staking het enige middel is waarover werknemers beschikken om economische druk uit te oefenen en zo

een toegeving te verkrijgen die het bedrijf anders niet spontaan zou hebben gedaan (in dit geval: het intrekken van een plan tot collectieve ontslagen, met de bedoeling de werkgelegenheid te beschermen). Het Hof herinnert er ook aan dat de Hoven en de Rechtbanken niet kunnen «beperken of verbieden dat stakingsacties raken aan het privéleven of aan de fysieke integriteit van personen of aan een voor de Natie vitaal belang». Het Hof besluit dan ook dat er in dit geval geen sprake was van schending en dat de niet bevoorrading van door INBEV geproduceerde dranken (bier...) «geen schending betekende van de vitale behoeften van de bewoners van het land». Het Hof zegt verder ook nog dat het bedreigen van de economische belangen van de werkgever de exacte uitoefening is van de economische druk, een erkend werknemersrecht (geen «feitelijkheden» waarvan de rechtbanken de stopzetting zouden kunnen eisen). Een interessant arrest!

valerie.jadoul@abvv.be (02 506 82 70)

Studiedag over tewerkstelling van personen met een handicap

Op 23 maart organiseert de FOD Werk een studiedag over de tewerkstelling van personen met een handicap.

Deze studiedag wil

- *duidelijkheid verschaffen bij de huidige situatie,*
- *bewijzen dat het mogelijk is om personen met een handicap op te vangen,*
- *wijzen op de verschillen tussen de wetgeving en de praktijk.*

*Informatie en inschrijvingen:
<http://www.werk.belgie.be/defaultNews.aspx?id=27862>*

ECHO REGIO'S

Activering zoekgedrag: weerslag van de RVA-sancties op OCMW's

Het ABVV-Brussel kon een federale studie over de weerslag van de RVA-sancties op de OCMW's inkijken die, in opdracht van de FOD Sociale Integratie, gemaakt werd⁽¹⁾.

Deze studie bevestigt niet alleen een reeks vaststellingen die het ABVV al lang maakt (bijv. een betekenisvolle toename van de RVA-sancties sinds de invoering van het activeringsbeleid in 2004), maar maakt het ook mogelijk de verschuiving van de lasten naar de OCMW's te objectiveren:

- Meer dan 30% van de werklozen die in het kader van de RVA-procedure definitief uitgesloten worden, komen bij het OCMW terecht.
- De gesanctioneerde werklozen blijven veel langer afhankelijk van het OCMW dan het gewone publiek van de OCMW's.

De studie bevestigt verder een fundamentele kritiek van de vakbonden ten aanzien van het activeringsbeleid: dit heeft een duidelijke impact op de

verslechtering van de loonvoorwaarden en op de toename van de werkonzekerheid. Als ze opnieuw aan de slag kunnen, vinden de gesanctioneerden minder vaak een voltijdse baan, maar komen ze eerder terecht bij uitzendwerk of een dienstencheque baan. Hun loon is lager en hun werk is ook onzekerder.

Momenteel beschikken we over geen cijfers van de 19 Brusselse OCMW's maar we konden die van het OCMW Brussel stad inkijken. Ook hier geen verrassingen: de activering van het zoekgedrag heeft een grote, vooral financiële impact op het OCMW. Dit sterkt het ABVV-Brussel in zijn wil om de onmiddellijke opschorting van de activeringsprocedure van het zoekgedrag te eisen.

*samuel.droolans@fgtb.be
(02 552 03 59)*

(1) "Potentiële stromen van gesanctioneerden naar de OCMW's. Het plan tot activering van het zoekgedrag" september 2009.

Regularisatie mensen zonder papieren

Het ABVV-Brussel en de vzw Habiter Bruxelles hebben, met de steun van het Gewest, een steunpunt voor al dan niet aangesloten werknemers zonder papieren, die voldoen aan de voorwaarden voor regularisatie door werk, opgericht. Dit steunpunt ontving in drie maanden tijd al een honderdtal mensen en heeft 44 dossiers ingediend.

Ons steunpunt is toegankelijk, op afspraak, van maandag tot vrijdag van 9 uur tot 12 uur, op het Montenegrostraat 59 te 1060 Sint-Gillis.

*Yaël GUILLAUME:
yael.guillaume@fgtb.be
tel. 0472 19 79 26*

*Marie-José CUESTA:
marie-jose.cuesta@fgtb.be
tel. 0497 49 58 65*

Sociale Economie: partner of concurrent voor de vakbond?

studiereeks Instituut
Samenwerking Universiteit
Arbeidersbeweging (ISUA)

Sociale economie zit in de lift: er zijn honderden initiatieven en projecten, duizenden arbeidsplaatsen, er is wetgeving en belangenverdediging. Ondernemen en produceren met andere doelstellingen dan het maken van winst is niet nieuw. Denken we maar aan de vele coöperaties die ontstonden in de schaduw van de syndicale bewegingen.

Toch groeide, sinds de economische crisis van de jaren '80, een nieuw fenomeen naast en buiten de klassieke sociale organisaties: tewerkstellingsinitiatieven voor de meest vergeten groepen, sociale werkplaatsen met kansen voor wie op de gewone arbeidsmarkt geen schijn van kans heeft.

Tijdens de cyclus komen diverse aspecten van sociale economie aan bod met bijzondere aandacht voor het vakbondsstandpunt.

donderdag 18 maart 2010:
De sociale economie en de vrije markt in Europees perspectief.

donderdag 25 maart 2010:
De sociale ondernemer: vriend of concurrent van de vakbond?

Plaats:
UA, Campus Drie Eiken,
Antwerpen.

Meer informatie:
Dominique Kiekens,
tel. 03 265 53 40,
dominique.kiekens@ua.ac.be.

Inschrijven:
els.peeters@ua.ac.be,
fax 03 265 59 77 + € 30
storten op rekeningnummer
735-0184644-41 (Universiteit
Antwerpen) met vermelding
"sociale economie" + naam
van de deelnemer.

Werkervaring voor jongeren

Door de crisis dreigen jongeren die recent op de arbeidsmarkt kwamen in langdurige werkloosheid te verzeilen. Eenmaal de economie weer op gang trekt, zullen zij een achterstand hebben. Wat zijn de plus- en minpunten van de verschillende voorstellen om jongeren werkervaring te laten opdoen?

Drie voorstellen

1000 extra begeleidingen met stagemogelijkheid, onder de naam Werk@telier. Doelgroep: jongeren tot 25 jaar die minstens een jaar werkzoekend zijn en geen aanbod van VDAB kregen. Er wordt met de jongeren rond een project gewerkt (collectief) dat zo dicht mogelijk een bedrijfscontext benadert en er wordt ingezet op het verwerven van extra competenties. Deze begeleiding kan tot zes maanden duren. Er kunnen korte stages gevolgd worden (maximum 13 weken). Partnerorganisaties (vzw's, interimkantoor, ...) worden ingeschakeld voor de begeleiding en het zoeken van stageplaatsen.

Tijdelijke uitbreiding doelgroep WEP+: WEP+ is een bestaande maatregel voor wie 2 jaar werkzoekend is. Er wordt een werkervaring voorzien binnen een erkende vzw (Leerwerkbedrijf) of in de social profit (max. 18 maanden). Er wordt opleiding op de werkvloer geboden en begeleiding voorzien. In het kader van het Werkgelegenheidsplan wordt de doelgroep tijdelijk uitgebreid tot de 1 tot 2 jaar werkzoekenden (in plaats van 2 jaar of meer). Er worden 260 extra plaatsen voorzien voor de periode van 1 jaar.

Tot slot was er het voorstel van sp.a-parlementslid Güler TURAN: een **Werkervaringsplan voor jongeren**. sp.a wil enerzijds de werkgevers op hun verantwoordelijkheid te wijzen om voldoende stageplaatsen te voorzien voor bestaande maatregelen, ook in crisistijd. Anderzijds pleit sp.a voor extra mogelijkheden voor jongeren om hun CV op peil te houden, via stages en vrijwilligerswerk. Concreet wil men drie tot zes maanden onbetaalde stage met behoud van uitkering mogelijk maken. Dit kan enkel in de publieke sector en de

social profit, en met garanties op kwaliteit van stageafspraken, begeleiding en het certificeren van competenties.

Onze mening

Voor het Vlaams ABVV is het optimaal inzetten van de bestaande instrumenten de absolute prioriteit. Vooral de werkgevers moeten worden aangespoord om naast jobs meer plaatsen in werkervaring en stages aan te bieden. Het kan niet de bedoeling zijn jonge werkzoekenden zomaar achter de veren te zitten, zonder uitzicht op werk. Er is echter ook nood aan bijkomende mogelijkheden voor jongeren om werkervaring op te doen.

De methodiek van Werk@telier is positief. Men blijft in de context van de andere stages die via VDAB gevolgd kunnen worden. Maximale aandacht dient te gaan naar de kwaliteit van de begeleiding en naar goeie afspraken inzake de inhoud van de stage. Het aantal plaatsen dat wordt voorzien, is echter beperkt.

De uitbreiding van WEP+ is op zich positief. Probleem is de haalbaarheid van de technische modaliteiten en in de financiering, die vandaag in de leerwerkbedrijven al tekort schiet. Daar verandert uitbreiding van het aantal plaatsen niets aan. Een uitbreiding is dus zinloos als er niet eerst iets wordt gedaan aan de financieringsproblemen.

Positief in het sp.a-voorstel tenslotte is dat de verantwoordelijkheid van de bedrijven wordt benadrukt om in jobs en stage- of werkervaringsplaatsen te voorzien. Nadeel is dat dit het gevaar inhoudt dat we onbetaalde arbeid gaan organiseren en promoten, en dat voor een periode die langer duurt dan een gewone, beroepsverkennde stage. Er bestaat ook een risico op verdringing van bestaande tewerkstelling. Dit wordt wel bewaakt door de stageplaatsen te beperken tot de publieke en social profit sector. Voor ons kan dit enkel op volledig vrijwillige basis en met concrete garanties op het voorkomen van verdringing en vervanging.

pdiepvents@vlaams.abvv.be
(02 506 82 48)

Convenanten: positieve evolutie in 2008 maar gebrek aan transparantie

In het kader van het Protocol van Kyoto heeft België zich ertoe verbonden om tussen 2008 en 2010 zijn uitstoot van broeikasgassen met 7,5% te reduceren ten opzichte van 1990. N.a.v. het akkoord over de verdeling tussen de Federale Staat en de drie Gewesten, heeft het Waals Gewest voor zichzelf een doelstelling van een vermindering met 7,5% opgelegd.

Dit engagement vertaalde zich in een aantal afspraken tussen het Gewest en de chemische sector (Essenscia) en de papiernijverheid (Cobelpa), die uitmondde op de ondertekening van de eerste convenanten in 2003.

Een convenant tussen het Waals Gewest en een beroepsfederatie is bedoeld om de CO₂-uitstoot te reduceren en de energie-efficiëntie van de bedrijven die het akkoord sluiten, te verbeteren. De federatie moet dan sectorale doelstellingen bereiken, die op hun beurt worden bepaald door individuele doelstellingen van de bedrijven van de deelnemende sector.

Niets nieuws in het rapport 2008

Het rapport «Accords de branche Wallonie 2008» is verschenen. Op 11 februari kwamen de Commissies 'CERA' (milieu) en "Energie" van de 'Conseil économique et social de la Région wallonne' (Energie) bijeen, samen met de leden van de 'Conseil wallon de l'environnement pour le développement durable' (CWEDD), om een balans op te maken.

Positieve vaststellingen: de globale doelstellingen van energie-efficiëntie en vermindering van uitstoot van broeikasgassen zijn bereikt. 7 akkoorden hebben het einddoel in 2008 bereikt, t.o.v. 5 in 2007. De resultaten van 2008 zijn beter dan de vastgelegde doelstellingen, ondanks de crisis in de sector tijdens het laatste kwartaal. Maar de vrees bestaat dat de resultaten van 2009 onder de slechte conjunctuur lijden.

2008 brengt niets nieuw ten opzichte van de jaren ervoor. Bovendien worden de resultaten slechts gedeeltelijk voorgesteld: de elementaire financiële informatie waarmee de voorgestelde indicatoren gemeten kunnen worden, ontbreekt immers.

Sinds de lancering van de «convenanten» blijft het Waals ABVV hameren op het gebrek aan transparantie van het systeem. Door de vertrouwelijkheid van de individuele gegevens m.b.t. de bedrijven die de akkoorden ondertekenen, is het niet mogelijk om informatie te krijgen over de uitvoering van die akkoorden of over de financiële voordelen die daaruit voortvloeien.

We blijven aandringen op de fundamentele rol van een controle aan de basis door de interne overlegorganen of – bij ontstentenis daarvan – door de syndicale delegatie. Net als de "Union wallonne des entreprises" moeten de vakbonden als waarnemers kunnen zetelen in de Directiecomités, om te waken over het goede verloop van de akkoorden en het doeltreffende gebruik van de overheidsmiddelen.

Het zou interessant zijn om te weten of de betrokken bedrijven hun energie-efficiëntie zien stijgen en/of hun CO₂-uitstoot zien verminderen. Het zou ook interessant zijn om het bedrag van de financiële voordelen die ze krijgen, te kennen.

De industriële sector is de enige die sinds 2002 zijn verbruik verminderd heeft. Deze sector alleen vertegenwoordigde zowat 45% van het energieverbruik in Wallonië in 2008. Op 55% van het energieverbruik kan dus nog een inspanning worden gedaan. Vandaar het nut om maatregelen van het type "Alliantie voor Werk en Milieu" te bevorderen.

cepag@rise.be (02 506 83 96)

TV-uitzending «Regards» FGTB: «broodnodige openbare diensten»

De openbare diensten hebben tot doel een aantal goederen en diensten toegankelijk te maken voor iedereen, goederen en diensten die, moesten zij de logica van de markt en van het winstbejag volgen, slechts voor enkelen toegankelijk zouden zijn. De Staat is garant voor het algemeen belang. Het is de Staat die de continuïteit van de dienst waarborgt, alsook de gelijkheid tussen de burgers en de toegankelijkheid voor iedereen.

De openbare diensten zijn een uitstekende bescherming tegen uitsluiting en een zeer goed middel voor de burgers om hun rechten uit te oefenen.

Het Waals ABVV eist een versterking van de rol van de Staat in het kader van een solidair maatschappijmodel, gebaseerd op gelijkheid en democratie. Maar kwaliteitsvolle en doeltreffende openbare diensten vergen de nodige middelen om hun opdracht te kunnen vervullen. De belastingen zijn het voornaamste financieringsmiddel voor die diensten en elke burger draagt daartoe bij in functie van zijn middelen.

In de TV-uitzending «Regards» wil het waals ABVV de rol van de welvaartsstaat als herverdelers en regulator herstellen en bevestigen dat de openbare diensten broodnodig zijn opdat elke burger een waardig leven zou leiden. «Regards» brengt ook hulde aan de werknemers die zich ten dienste van de anderen stellen: postbodes, onderwijzend personeel, brandweer, verpleegkundigen, cultuurwerkers...

Eerste uitzending op 20 maart – 10.30 uur op "La Une". Heruitzending op 24 maart rond 23.15 uur op "La Deux".

*Voor meer info.:
daniel.wojtalik@cepag.be
(02 506 83 96)*

Europa 2020

Het Uitvoerend Comité van het EVV kwam op 9 en 10 maart bijeen en bepaalde zijn standpunt in het vooruitzicht van de Lentetop van de Staatshoofden en regeringsleiders (25 en 26 maart). De tekst van het standpunt vindt u op www.etuc.org.

Het ABVV zal deel uitmaken van de vakbondsdelegatie die op 23 maart Herman VAN ROMPUY zal ontmoeten om toelichting te geven bij het standpunt van de Europese vakbonden. Op het menu: het eco-solidair relanceplan, de sociale bescherming, sterke openbare diensten, financiële regulering en fiscale rechtvaardigheid.

Promoten internationale kaderakkoorden duurzame ontwikkeling?

Over die vraag bogen vakbonden, werkgevers en politici zich op een conferentie die het EVV organiseerde op 16 en 17 februari 2010. Het debat werd op gang gebracht door de voorstelling van een studie over het thema, en meer bepaald over milieuclausules en clausules over gezondheid en veiligheid op het werk, in internationale kaderakkoorden. Sustainlabour en Syndex, twee syndicale studie bureaus, voerden deze studie uit. Verschillende ervaringsgetuigenissen over kaderakkoorden uit een aantal sectoren vulden de bevindingen van de studie aan.

Internationale kaderakkoorden worden onderhandeld door multinationale bedrijven en de Internationale vakbondsfederaties met als eerste bedoeling internationale arbeidsnormen in alle vestigingen van het bedrijf te doen respecteren. Algemeen kunnen we stellen dat deze akkoorden de sociale dialoog een internationale dimensie hebben gegeven. Ze vormen bovendien een geslaagd raakvlak tussen

het globale en lokale niveau, aangezien ze globaal onderhandeld worden maar lokaal moeten toegepast en gecontroleerd worden. Hun grote minpunt is dat ze niet juridisch afdwingbaar zijn. De vakbonden staan dus voor de uitdaging een goed uitgewerkt controlesysteem te integreren in de akkoorden en ervoor te zorgen dat dit geen dode letter blijft.

Deze akkoorden hebben zeker en vast bijgedragen aan het doen respecteren van arbeidsnormen. Ook clausules rond gezondheid en veiligheid op het werk vinden we in veel akkoorden terug en deze zorgden ervoor dat de situatie verbeterd is. De clausules rond milieu zijn minder frequent en minder gedetailleerd, dus op dat vlak is er nog werk voor de boeg. Het algemeen besluit is dat het potentieel van internationale kaderakkoorden om duurzame ontwikkeling te promoten nog te veel onbenut wordt gelaten.

jo.vervecken@abvv.be (02 506 82 78)

INTERNATIONALE RELATIES

Colombia

Voor de Belgische vakbonden was de aanwezigheid in Brussel van twee vakbondsvertegenwoordigers uit Colombia de gelegenheid om hen te vragen een getuigenis af te leggen in de Kamer, op 24 februari jl.

Zowel op Belgisch als op Europees niveau werden er immers procedures opgestart m.b.t. investerings- en handelsverdragen.

Bovendien is er in ons Parlement nog altijd een ontwerp-resolutie over Colombia hangende. In maart zouden nieuwe hearings, ondermeer van de Belgische vakbonden, georganiseerd worden.

1 maart is ook de datum van onderhandelingen over een bilateraal verdrag EU/Colombia.

Het Russell Tribunaal over Palestina

Van 1 tot 3 maart vond in Barcelona het Internationaal Russell Tribunaal over Palestina plaats. Ook ABVV was aanwezig. Zo'n burgerinitiatief heeft weliswaar geen bindende gevolgen, maar door de inbreng van internationaal befaamde juristen, wetenschappers en politici is het morele "name and shame-effect" groot.

Gefocust op thema's als de zelfbestemming van het Palestijnse volk, de blokkade van de Gaza-strook, de operatie "Verhard Lood" (begin 2009), de annexatie van Oost-Jeruzalem, de bouw van de Muur, de kolonies en de plundering van de natuurlijke rijkdommen in de bezette Palestijnse gebieden, werd aangetoond hoezeer Israël het internationaal recht, de mensenrechten en democratische principes met de voeten treedt. Voorbeelden van de inhumane behandeling van Palestijnen, oorlogsmisdaden tegen burgers, slechte gezondheidszorg, armoede (door o.m. de hoge werkloosheid) waren schrijnend. Herhaaldelijk verwees men naar de vroegere "Apartheid" in Zuid-Afrika.

Centraal in het Tribunaal stond de houding van de EU en de lidstaten ten aanzien van de situatie. De conclusies waren eenduidig: door haar passiviteit is de EU medeplichtig aan de schending van de internationale rechtsconventies.

Ook de remediëring kwam aan bod. In eerste instantie de opschorting van het Associatieverdrag tussen de EU en Israël (Artikel 2 stelt duidelijke voorwaarden qua respect voor mensenrechten en democratie). Een volledig embargo op wapenleveringen werd geëist. Er werd ook gevraagd bij de regeringen van de lidstaten aan te dringen op concrete initiatieven. Belangrijk, omdat momenteel onderhandelingen lopen over het lidmaatschap van Israël bij de OESO, in feite een upgrading van de internationale relaties van Israël.

In een tweede sessie (oktober in Londen) behandelt het Tribunaal de betrokkenheid van multinationale bedrijven in de kwestie.

christian.vancoppenolle@abvv.be
(02/289 08 64)